

KIADÓHIVATAL:
Szikes Antalkönyvnyom-
dája, hova az előfizetési
pénzek, hirdetések és
minden a kiadóhivatalt
érdeklő közlemények
küldendők.

Nyitott érteben egy
sor közlési díja 10 kr.
Hirdetések jutányos
áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR

Egész évre 5 frt. —
Félévre . . . 2 frt 50 kr
Negyedévre 1 frt 25 k

SZERKESZTŐSÉG:

Kényes utca, 175. szám
hova a lap szerelmi ré-
szét illető közlemények
küldendők.

Kéziratok nem
adatok vissza

Vadvizek.

Még mindig a téli nagy hó utóbajaival kell küzdenünk.

Folyóink ugyan jól viselték magukat. Medreikben a víz rendesen folyt le. Még csak valami nagyobb áradásról sem igen volt szó.

Oly helyeken, hol a talaj homokos, porhanyóbb, a hóolvadás alkalmával minden terület a maga vizét lassankint felitta. A mint lassankint olvadt a hó, oly módon tünt el a víz, bajt egyáltalában nem okozott.

Jaj azonban azoknak a helyeknek, hol a talaj agyagos, kötött, mely — mint tudva van — a vizet vagy egyáltalában nem, vagy csak igen kis mértékben bocsátja magába. Itt a hólé oly mértékben gyülemlett össze, hogy valóságos csapássá lett.

A török példabeszéd azt mondja, a hol víz valaha volt, ott víz lesz! Ez ma teljesült. Mert a hol valaha csak bármi csekély víz jelentkezett, ott megjelent az most is. Egész tengerek borítják a legelőket és laposabb szántóföldeket s ez óriási víztömeg roppant károkat okoz. Egész tábla jó buzavetések viz alá kerültek s a termés teljesen meg van semmisítve. Bizony sok helyütt még János napja is ott fogja találni a tengert, s ha még a nyári forró nap is gyenge lesz a sok vizet felemészteni, bibiczek és szárcsák tanyája lesz sok terület talán évekig.

Ez bizony nagy baj s ezen segíteni kellene. Első helyen hivatalva van segíteni a nagy árvédelmi és belvizszabályozó társulat. Ha már e társulat eddig az első feladatot, az

árvízvédelmet megoldotta, itt az ideje, hogy a másik feladathoz is komolyan hozzá fogjon és a belvizeket szabályozza.

Mi ugy vagyunk meggyőződve, hogy a társulat tisztviselősege e tekintetben mindent meg fog tenni, az ügyet elhalasztani nem lehet.

Hanem véleményünk szerint reá kettős feladatot vár. Első feladat, hogy a most jelentkező bajon, reudkívüli eszközökkel iparkodjék segíteni.

Mint több oldalról értesülünk, a vadvizek ezen garázdálkodásánál csak az az eljárás vadabb, melyet egyes birtokosok a védekezésben alkalmaznak. Oly helyekről, hol már a víz úgy is tönkre tette az idei termést, gátak szelvévágása, csatornák ásása által lezudulják vizeiket jogtalanul, a törvény ellenére olyanokra, kiknek természetük eddig meg volt védve. Isten a megmondhatója, mindezen eljárások mennyi peres kérdést fognak a felszínre vetni. Lesz módjuk az ügyvédeknek és bírának keresni az igazságot.

Ilyen önkényes eljárással szemben kellene a társulat igazgatóságának megjelölni a módus videndit és módus procedendit. Valamit tenni kell, de legyen az téve egységes józan elv szerint s ne intézkedjenek annyian és annyiféle módon, a mennyiek éppen érdekelve vannak. Így talál lehetne még megmenteni azt, a mi meg menthető s lassan segíteni azokon is, kik ugyan eddigi vetéseiket elvesztették, de legalább azzal vigasztalhatják magukat, hogy földjeiket még tavaszi vetés alá használhatják.

A másik feladat, mely a társulat igazgatóságára vár, hogy hozzá kell látnia egy belvizvezető csatornázás rendszeres keresztülviteléhez. Mindannak a vadviznek, mely most nagy lért

elborít. meg van a maga természet-adta lefolyása. Ez a lefolyás azonban sokszorosan van gátolva.

Az ilyen gátakat, akadályokat kell tervszerűen megsemmisíteni, a vizeket a medrekbe irányítani a zsilipeken át a folyókba eresztgeni. Az ily lecsapoló csatornáknak készen kell állniok, hogy a víz az első olvadás alkalmával lassankint lefolyni kezdjen s folyjon folyton. míg csak tart benne. Hogy a viznek ne legyen ideje és alkalma egyes helyeken tengernyi területeket elborítani. Hogy ez így lesz mi reméljük, de ha most róla szólnak teszük azt azért, hogy a művet sietessük. A földbirtokosok sok mindenféle adóval vannak telhelve, módot kell nekik nyujani arra hogy azt az adót lefizethessék. De ők azt csak úgy tehetik, ha földjük jóvedelmet hoz. De mit fog egy-egy gazda tenni most midőn minden reménye tönkre ment? A baj meg van azon ma nem igen segíthetünk, de tanuljunk rajta és segítsünk a jövőn.

Legyen úgy! |

Szabályrendelet a marhavágás, husvizsgálat és huskimérés tárgyában.

I. Marhavágás és husvizsgálat.

1. §.

Szarvasmarha minden esetben, juh, kecske és sertés pedig a mennyiben köztudományra van szánva, illetve iparszerűleg vágatik, csakis hatósági állatorvos, illetve ennek hiányában a vágatási biztos jelenlétében vágható vagy szurható le.

Oly helyeken, hol közbúgóhid létezik, szarvasmarha (tehát borju is) csakis a közbúgóhídon vágható.

TÁROZA.

CSIHOLÁS.

Neki vág az acél a kova kővének,
Azt akarja tudni, köztük ki keményebb?
Huzavona, nagy harc, kemény tusa támad,
Vége is alig lesz a zenebonának.
Engesztelni a tapló oda közbe lépett:
Szikra esett beléje, csakhamar elégett.

Ne törd magad, tanácsolom, másnak baja végett.
Soh' se oltsad, jegyezzed meg, azt, a mi nem égett.
FÜSTÖS.

ÖNKÉNTELEN LEVÉLHORDÓ.

Irta: Bolygó.

Vértes Viktor járásbíróági jegyző azon fiatal emberek közé tartozott, kik Bogárdon a társaséletnek tulajdonképeni éltető elemét képezték. A szellemes ifju, midőn tanulmányainak bevégeztével szülővárosába visszatért és csakhamar megfelelő hivatalhoz jutott magára vonta a leányos mamák figyelmét. Akitűnő fogadtatás melyben a a nevezetesebb családok részesítették önértetét fokozta a nélkül hogy elbizottá tenné. Tudott alkalmazkodni s így természetes, hogy megkedvelte magát az a tudat pedig jól esett szívének, hogy ő is érdeklődésnek tárgya szülő városában.

A érdeklődés legmagasabb fokát éri el akkor midőn a házassalandó ifjunak szint kell vallania szív dolgában. Hová vonzódik? Ki iránt érdeklődik? Számíthat e felébredt érzelmeinek visszonzására? Mind ezen kérdések a társasélet tartozékai s megvitatásuk sok unalomnak eloszlatója.

Vértes Viktor is, már másfél esztendő elmúltával az érdeklődés magaslatára vonult,

Nevezetes dolog volt az, hogy éppen olyan irányban indult szerelmének sajkája, melyben legkevésbé várták.

Tatarcy Ilka volt Viktor nyugalmanak megzavarója. Pedig az köztudomásu, hogy az öreg Tatarcy Gábor és az öreg Vértes makacs haragtartó emberek s most a harag éppen kettőjük közt okvetlenkedik, mire mások azt mondják mint rendesen. Hogy ne lett volna hát feltűnő Viktor választása! Nem is értették a dolgot sehogy sem azok, kiknek némileg terveikbe vágott a kezdődő viszony.

De hát a szerelem annál hevesebb és hatalmasabb, minél több az akadály útjában.

A szerelmeseket pedig leleményesekké teszi patronusok: Amor, kinek szeszélyes természetét már a mai kor gyermeke is ismeri.

Vértes Viktor megfogadta, hogy Ilonka az övé lesz.

Közhelyen találkoztak első ízben és neki azonnal feltűnt a kifejlődött virág.

Ismét egy család körében volt alkalmuk megismerkedni. Ilonka ekkor minden kétséget kizárólag megmutatta, hogy ő bizony nem tartja a haragot, az az öregek magán ügye.

Ilonka és Viktor szerelmesek egymásba. Viktor pedig merész és határozott férfiú a ki vissza nem riad semmi féle akadályoktól.

Bekopogtatott Ilonkákéknál, s az öreg úr egyenes ösztintességgel gorombáskodott.

— Nagyon lekötelezne ha ezt a látogatását nálam „egyette” nek nevezhetném.

— Kérem én. . . én . . . tisztességes szándékkal. . .

Az nem lehet, szakítja félbe a zavarba jött ifju Tatarcy, haragosan mordúl.

— Hogyan értsem azt? . . . , dadogja Viktor?

— A mint tetszik; csak azt jól megértse, hogy én sem nem hívtam, sem nem óhajtom. . . .
Punktum.

Viktor még ohajtott holmi felvilágosítás felét, de az öreg benyitott a szomszéd szobába s a becsapott ajtó jelezte haragját.

Viktort megengesztelte egy pillantás Ilonka részéről sőt a mama néhány szelid szóval igyekezett csillapítani haborgó lelkét.

Eltávozott, de nem remény nélkül.

— Nem tartoztatjuk, szól a mama szeliden, de ne vegye zokon a jelenetet hiszen érti jó öregem felindulásának okát. Ő nagyon érdes.

— Köszönöm jól eső szavait, asszonyom s bátor leszek azokat a magam javára magyarázni s kérem jó indulatát ez után is.

Ilonka szemében egy harmatepp ragyogott, mit Viktor boldog meglepéssel szemlélt s lágyan kérdezé:

— Tehát nem haragszik Nagysád?

— Önre haragudni?

— S én közelíthetek bájos lényéhez. . . alkalmilag. . . valahól?

— Nem tartjuk üveg alatt szól a mama — de lelkére kötöm a legnagyobb ovatosságot.

A jelenetnek még gis hire ment mert Maresa mindent hallott, ő pedig cselédi hivatását sokkal inkább felfogta mint sem hogy hallgatna. arról a mi a nagyságaéknál történik.

Igy azután érdekes tárgya volt, a társaságnak. Lesték, hogy vajjon mit kezd a pórul járt imádó?

Az pedig nem kezdett semmit. Egészen a régi életmódot folytata. Eljárt rendesen az uri kasinóba, hová ugyan oly pontossággal jött naponként Tatarcy Gábor is. Viktor még üdvözölte is olykor udvarias meghajolással. Amaz leült a tarokkozók közé, Viktor pedig rövid időzés után távozott.

Azt senki sem vette észre, hogy Viktor távozás előtt néha két-három kalapot is lekasztott a fogasról mint egy szorakozottan a ki a saját kalapját nem ismeri meg azonnal.

Ez egy egész fél éven át így tartott. Senki sem látja őt Ilonkával találkozni; mindenütt udvarolt félig meddig, minden felé találgatták hogy ki lesz az a ki őt ezután elbájozza.

Ha a közbüvóhid sertések ölésére is be van rendezve, sertések is csak a közbüvóhídon szűrhetők le.

2. §.

Közbüvóhidak felállítását, közbüvóhidak, valamint magán vágóhidak tisztán tartását és ellenőrzését, továbbá a marhalevelek kezelését, a vágatási biztosok alkalmazását és működését az állategészségügy rendezéséről szóló 1888. VII. t. c. 14. §-a és ezen törvény végrehajtására a fenállott földmívelés ipar és kereskedelemügyi ministerium által 1888. okt. 15 én 40.000 szám alatt kiadott 40-51 § ai szabályozzák.

3. §.

Oly helyeken, a hol hatósági állatorvos nincs, vágatási biztosul magán állatorvos, ilyenek hiányában orvos. ennek hiányában pedig más alkalmas egyén a hivatkozott rendelet 45 § a értelmében alkalmazandó.

Közbüvóhidakon a vágóhídi felügyelői állás lehetőleg állatorvossal tölthető be, a ki egyúttal a húsvizsgálati teendőkkel is megbízható.

4. §.

A ki szarvasmarhát akár ipari célra, akár magán használatra, nemkülönbön közfogyasztásra szánt juhot kecskét vagy sertést levágni akar, köteles ezen szándékát a vágatási biztosnak legalább hat órával a vágatás előtt bejelenteni.

Ezen bejelentés kötelezettsége a kényszer vágások eseteire is kiterjed, ha szarvasmarha vagy közfogyasztásra szánt juh, kecske vagy sertés vágatik.

De ha a hirtelen fellépett életveszély a vágás elhalasztását nem engedi, az állat a vágatási biztos oda érkezése előtt is levágható, tovább azonban csak akkor dolgozható fel, ha erre a vágatási biztos az állat belső szerveit megvizsgálván, engedélyt adott.

Vágó vagy szuró ipart nem üzők által kényszerből levágott és a vágatási biztos által megvizsgált állatok egészséges terményei csakis a község előljárási rendjének engedélyje alapján kerülhetnek forgalomba.

5. §.

A vágatási biztos díjazásáról a község gondoskodik és e célra az illető állatok tulajdonosaitól szemledíjakat szedhet.

Ezen szemledíjak a felek részéről a község (illetve a város) pénztárába szolgáltatandók be és a vágatási biztos a részére járó díjakat a mennyiben ilyenek részére a község (illetve a város) által illetményük megállapították, időnkint ezen pénztárból veszi fel.

A szemledíjak nagyságát és a netáni vágatási (közbüvóhid használati) díjakat a község (rendezett tanácsu város) állapítja meg; az erre vonatkozó határozatok a törvényhatóság jóváhagyása alá tartoznak.

6. §.

A vágatási biztos köteles minden levágandó szarvas-

marhát és közfogyasztásra vágandó juhot, kecskét vagy sertést élő állapotban és levágás után pontosan megvizsgálni.

Ha a megvizsgált állat húsát egészségesnek találta, a tulajdonos részére a 7. alatti minta szerint engedélyt állít ki a közfogyasztásra bocsátásra.

Ha a vágatási biztos az élő állaton oly betegséget vagy erre gyanút talált, a mely miatt a közfogyasztásra nem bocsátható, a levágást nem engedi meg.

Ha ily betegséget, vagy gyanút már levágott állaton állapított meg, az állat további felhasználására nem ad engedélyt.

Mindkét esetben valamint akkor, ha a betegség ragályos, de a hús értékesítését esetleg nem zárja ki, jelentést tesz a község előljárási rendjének.

Az előljárási intézkedések az iránt, hogy ott a hol a vágatási biztos teendőket nem látja el hatósági állatorvos, az állatot az illető hatósági állatorvos megvizsgálja, ákinek véleménye a további eljárásra nézve irányadó.

A mennyiben a talált betegség az 1883. VII. t. c. §-ában elsoroltak valamelyike, a további eljárást ezen törvény és a végrehajtására kiadott említett rendelet vonatkozó határozmányai szabják meg egyebekre nézve pedig jelen szabályrendelet rendelkezései irányadók.

7. §.

A község előljárási rendjének tartozik gondoskodni arról, hogy az emberi élvezetre alkalmatlanoknak ily húsek és szervek alkalmas módon élvezhetlenné tételessen illető leg csakis ipari célokra használhassanak fel.

8. §.

Ha a levágandó, vagy levágott állat tulajdonosa a vágatási biztos illetőleg a hatósági állatorvos véleményében meg nem nyugszik kérelmére és költségére az előljárási felülvizsgálatot rendelhet el.

Ha a vágatási biztos nem állatorvos, véleményét a hatósági állatorvos, ha pedig ez a vágatási biztos, véleményét bizottság vizsgálja felül.

A felülvizsgáló bizottság az illető állami állatorvosból és hatósági orvosból áll.

9. §.

A vágatási biztos hatásköre csakis az állatok levágásának ellenőrzésére az említett állatoknak élő és levágott állapotban való megvizsgálására terjed ki, — ellenben a mészárszékek és hentes üzletek ellenőrzése az ezzel megbízott ember orvos ügykörébe tartozik.

10. §.

Az állatok levágása csak nappal elég világos és

tág helyen történjék, — Mesterséges világítás mellett való vágatás az elsőfokú hatóság megengedhet.

11. §.

A vágás mindenkor gyorsan és akként történjék, hogy az állat legkevésbé kizoztassék.

A vágatási biztos köteles arra ügyelni, hogy mészárszokok és hentesek az állatokkal durván ne bánjanak.

12. §.

A vágás után az állat feldarabolásánál gond fordítandó arra, hogy a hús, a gyomor, bél és húgyhólyag tartalmával be ne szennyeztessék. — A fel nem használható testrészeket a vágóhídról az e célra berendezett helyre azonnal elszállítandók és fertőtlenítők oldattal leöntendők.

Beteg szerveket kutyáknak adni és egyáltalán kutyát közbüvóhídra bocsátani szigorúan tilos.

13. §.

A közfogyasztásból feltétlenül elvonandó.

1.) A nagyon lesoványodott állatok húsa vagyis ha a hús igen száraz eseteleg vízenyős. igen halvány színű ha a csontvelő kocnyához hasonló és ha kifejlődött szarvasmarhában az összes zsír 10 klgrammnál kevesebb továbbá minden oly esetben, ha a lesoványodás belső megbededés folytán fejlődött ki.

2.) Négy hétnél fiatalabb borjúk és nyolc napnál fiatalabb bárányok, gödöltyék és malacok húsa. Fiatal állatok húsa különben sem bocsátható közfogyasztásra ha a köldök zsinor még le nem esett, ha az izomzat kocsonyához hasonló, sikkamlós és vízenyős.

3.) Elhullott, megmérgezett, villámolt sújtott és erősen meghajtott állatok húsa. Megmérgezett de később felépült állatok csakis nyolc nap mulva vágathatók le, ha a mérgezés növényi anyaggal történt és három hét mulva, ha a mérgezés ásványi anyag volt.

4.) Ha az állaton a következő betegségek valamelyike állapított meg:

- a) keleti marhavész.
- b) lépfene (antrax).
- c) sercegő üszök.
- d) veszettség.
- e) juhhimlő.
- f) sertésorbánc.
- g) fonalóckór (trichinosis).
- h) geny vagy evveréség és ennek okai közül főleg az ellési láz és az újszülöttek földkögyuladása.

Ily betegségek fenforgása esetében az állat egyik része sem használható fel.

Ha e betegségek valamelyike már az élő állaton megállapítható, akkor levágását nem szabad megengedni.

A hús akkor sem bocsátható fogyasztásra, ha a

Tatarcy sokszor mondogatta önmagában sőt meg hittebb barátai előtt is, hogy sikerült megugrasztania a gavallért — megretírált az ellenség! Nem is ajánlom hogy velem kikössön egy „ifjonc.“

Hanem meg is tett minden intézkedést arra nézve, hogy Ilonkát felügyelet alatt tartsa. A póstát magavette át naponként és még kémekeket is tartott díjazás mellett, a kik távolléte alatt házára, vagy is inkább Ilonkára ügyeltek. Még Vikort is őriztette s így majdnem lehetetlen volt a két szerelmesnek közlekedni egymással.

Egy napon — rendszeren így szokott lenni — völegényjelöltet is hozott magával s azt bemutatta családjának.

Jól fogadták s az öreg ur kifogyhatatlan volt magasztalásában.

— Ez ám a derék fiatal ember! tartalékos hadnagy! jó család, jó név! és ugy-e Cica: csinos ifju? Valld meg, hogy ugy van?

— Apámnak nagyon tetszik!

— Hát még magácskáknak ugy-e?

— Hát hiszen derék ember — mond Ilonka szeliden.

— De még milyen! — lelkesül az apa — ugy hát nem fognád elkeseríteni Cicus ugy-e, ha egyszer valami komoly dolgról lesz szó?

— Oh, miattam akár meg is fagyhat komolyságában.

— No no, hiszen éppen ellenkezőleg, nagyon is ég valami belől, mint a régi nóta mondja: ... Boldogabb az arató lány Keble ég, de nem belől ...

Ennek belől ég ám kebele!

Ilyen évődéssel készítgette Darai Armandnak az utat leánya szívéhez Tatarcy Gábor.

A mama azonban megakartá elözni a kosarat s igyekezett férjét felvilágosítani valamiről.

— Ilonka már nem szabad többé!

— Micsoda? Ne bolondozz asszony!

— Egészen komolyan beszélék. Ó nem szabad; szavát adta egy ifjunak, szívé, kezét oda ígérte neki.

— Mikor? — riadt fel az öreg ur bosszusan.

— Mikor? Hát ha tudni akarod, minden nap.

— Minden nap? hogy értsem azt? ne beszélj zöldeket!

— Igenis minden nap.

— Itt járt valami gézengúz?

— No nem épen, hogy itt járt volna: leveleztek.

— Az nem igaz, az nem lehet, az tisztán valótlanság!

— Ugy igaz, a mint mondom.

Az öreg ur rosszat sejtett.

— Ki volt az a vakmerő?

— Most meg nem mondom, majd ha lecsillapodol máskor. Ugy is csak meg kell tudnod.

— Tehát mégis ő. No azt nem hiszem. Attól ugyan nem tudsz mutatni egyetlen levelet is. Oh arra nagyon jól vigyáztunk! Az lehetetlen.

— És mégis ugy van!

— Te asszony, csak nem Vértes Viktor?!

— Nos hát kitalálad: ő az. Vele levelezett Ilonka naponként és mondhatom, hogy én nem vagyok ellene.

Ne indulj fel öregem. Mi kifogásod az eilen a derék ifju ellen?

— Mi? Ezer. Én legnagyobb ellenségemnek adjak helyet családomban? Inkább! ...

— Semmi inkább öregem, az egészen derék ifju Kilitása van előléptetésre. Mindenki örömmel fogadná.

— Kár vesztegetni a szót! Abba nem egyezem bele soha! Különbön nem hiszem hogy leveleztek volna.

A mama a mellék szobába tér, honnét vagy 30 db. kis levélkével tért vissza.

— Itt vannak, nézd ez láss!

— Hogy kerültek ezek ide?!

— Hogyan? M a g a d h o r d t a d ö r e g e m!

— Én? no no no! Ez már derék tréfa; csakhogy nem szeretem a bolond gombát!

— Ugy van pedig, ne haragudj. Te magad hordtad a leveleket mind s egy sem jött más uton ide.

— Ha ha ha! Na ez nagyszerű. Kezd érdekes lenni. Nem mondanád el hát, hogyan lettem én szerelmek postásává — szól gúnyos hangsúlyozással az öreg ur.

— Miért ne? Az nagyon eredeti dolog. De meg kell ígérned, hogy nem fogsz haragudni és ...

— És?

— És hogy nem ellenkezel leányod boldogsága ügyében ...

— Azt meg nem ígérem. Illetőleg én igenis boldognak akarom látni, de az én eszem szerint ...

— Akkor nem mondok semmit, de minden igyekezetemmel oda hatok, hogy Ilonka boldog legyen. Ha esdeklés, könyörgés, ha könnyeink meg nem hatnak, akkor majd más módokhoz folyamodunk. Van ezer!

— Hm ...

— Igen igen. Te magad mondtad, hogy egészen az ő szívére bízod a választást. Szépen vagyunk szilárd elveiddel.

— Ez kivétel.

— Persze. Az elvek nálatok; tántoríthatlan férfiak, alá vannak vetve kivételes szabályok hatásának!

— Azt érteni is kell, hogy mik a mi elveink!

Ilonka ez alatt be jött lassan. A haragos apát megöleli és szeliden csengő szóval mondja.

— Édes jó atyám bocsássou meg. Nem akarok én férjhez menni; itt maradok én jó szüleimmél. Nem fogok én ellenkezni édes apám akaratával. Csak ne haragudj! De lám, mikor én arra a Viktorra sem tudok haragudni. Nekem nem vétett soha. Ó olyan jó.

— Na na, hisz én sem haragszom. Vigyen el a kánya, ha értek valamit. Hát hogy is volt az a levelezés?

— Jaj, én félek megmondani.

— Ne kizozzatok már mondom. Bánom is én, akármilyen lesz is, de azt akarom tudni, hogyan jöttek ide ezek a levelek?

— Édes jó apám bocsássou meg, de ugy volt, hogy minden este elhozta a kaszinóból.

— A kaszinóból? No és ugyan hogy lehetett az?

— Ilonka tétovázva tekint hol az apjára, hol az anyjára, de ugy látja, hogy a vihar elvonulóban s így elmondja a valót.

— Viktor nagyon kért, hogy ne legyen hozzája kegyetlen, írjak neki olykor egy-két sort. Azt mondta, hogy ő mindig megtalálhatja a levelet az édes apám k a l a p j á b a n ott a kaszinóban és válaszolhat is rá. Azután hát ... nekem tetszett a dolog s a kalap mindig hozta a leveleket ...

— Nohát nem mondtam, hogy ilyeneken jár az esze? Ezentul sípkát hordok télen nyáron, ti meg süsiték meg azt a kalapot, meg azt is a ki kigondolta. Viktoroddal együtt ...

felsorolt betegségek valamelyikének alapos gyanuja fenforog.

E betegségek fertőzése gyanujában álló állatok csak a beteg állattal való érintkezéssel számított bizonyos idő elmúltán vághatók le, mely léptenre nézve 6 nap, a veszettségre nézve szarvasmarhánál 4 hónap, juh, kecske és sertésnél 3 hónap, a sertésorbáucra nézve 6 nap.

(Folyt. köv.)

Felhívás előfizetésre.

Tisztelettel kérjük mindazokat, kiknek előfizetése jelen negyed év végével lejárt, hogy előfizetéseiket mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadályok merüljenek fel. Az előfizetések legczélszerűbben postautalvány útján eszkelhetőek.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva és vidékre postán küldve.

Egész évre 5 frt — kr.

Félévre 2 frt 50 kr.

Negyedévre 1 frt 25 kr.

Szarvas, 1890. okt. 1.

A „Szarvasi Lapok“ kiadóhivatala.

Ujdonságok.

— **Adózók figyelmébe.** Az 1891. évi IV. oszt. kereseti és tőkekamatadó, valamint az állandó illetmények után kivetett egyenes adókról szóló kivetési listáról április hó 7-éig az adóügyi jegyzői irodában közszemlére van kitéve.

— **Lótulajdonosok figyelmébe.** Miniszteri rendelet folytán mindazon gazdák, kiknek hatósági igazolvánnyal ellátott ménekek fedezett anyakanczái vannak, köteles azokat losorozás céljából a városházán április hó 15-éig bejelenteni.

— **Új takarékpénztár.** Ugy értesülünk, hogy a Békés-Szent-andrási takarékpénztár igazgatósága már elhatározta, hogy Szarvason fiók telepet állít fel, a mely működését legelőször az idén meg is kezdi. Üdvözljük a békés-szent-andrási takarékpénztár igazgatóságát ezen elhatározásáért, a mely bizonyára nemcsak az intézet érdeke, hanem a közönség kényelmének előmozdítására is szolgál.

— **Meghívó a szarvasi államilag segélyezett, társ. el. és polg. leányiskola tantestülete által Szarvason, f. é. apr. 11-én szombaton a főgymnasium dísztermében a leánykora javára rendezendő hangversenyre.** Műsor: 1. Dürner Viharban. Éneklő a főgymn. férfialkar. 2. J. Artot Souvenir de Bellini. előadja Mázor Elemér úr. 3. Zimay Magyar párdal. előadja Bugyis Andorné úrhölgy és Landler Amália k. a. 4. Felolvasás: — nem lesz. Téli regge. Daljáték, zongora-kísérettel mellett éneklő a leányiskolai és főgymn. tanulókból alakult gyermekkar. 6. Wallace Grande Polka de Concert. Zongorán előadja Kovács Szeréna k. a. 7. Wagner Wolfram Cavatinája, (Tannhäuserből) éneklő Dr. Salacz Oszkár úr. 8. Huber Népdalegyveleg. Éneklő a főgymn. férfialkar. Belépti díj személyenként 40 kr. Jegyek előre válthatók a leányiskola helyiségében s este a pénztárnál. Kezdeté este fél 8 órakor. Hangverseny után Társas-estély a Casino termében.

— **Eljegyzés.** Néhai Pethe József, kondorosi jegyző özvegyét Augusz Erzsébet urnot husvét első napján eljegyzé Borsodi József kereskedő. Kísérje boldogság a jegyes párt!

— **Néhai major.** A gr. Mitrovsky-féle major bontása befejezéséhez közeleg. A nagy magtár eltűnt már a földszinéről, épen azon napon szedték föl a fundamentumát, melyen ez előtt 11 esztendővel alapköve letétezt. A tisztalok bontása javában foly, egy-két nap múlva a nagy majorból csak a téglarakás fogja jelezni a mult idők diésőségét.

— **Építkezés-kerítkezés.** Kondoroson most általános az építkezés, bontás, kerítkezés, mintha valamely amerikai telep szakadt volna ide. Föl is ment most a ács-mesterek tekintélye meg a — deszka ára.

— **Iparos tanácsok munkakiállításának rendező bizottságába az iparos testület részéről megválasztottak:** Grosz Lambert, Ujfaluzy György és ifj. Marsal János urak. A teljes bizottság még e hét folytán ülést tart, melyben a kiállítás módozatai fognak megbeszélteni.

— **A békésmegyei gazdasági egyesület választmányáa** által vasárnap Békés Csabán tartott gyűlésen tárgyalattott a folyó évi költségvetés, és az 5170 frt bevétel, 3530 frt kiadással, 1640 frt szabadrendelkezési maradvány-összeggel jóváhagyott. A népbanknál elvesztett 6000 frt alap tőke helyreállítása céljából elhatározott, hogy az

egylet 8000 frtot érő háza az alaptőke biztosítására leköltetik és annak 500 frtot kitevő évi bére mindaddig az alaptőkéhez csatoltatik, míg az esetleg elveszendő összeg helyreépítve nem lesz. A folyó évi tendők megállapításánál elhatározottat pünkösdkor tartandó közgyűlés alkalmával a szokásos löverseny rendezése. Továbbá felhívtik a gazdasági-egylet által Gyoma városa, hogy miután a megállapított kilencz éves cyklus szerint a kiállítás sora már az elmult években a gyomai járáson lett volna, hajlandó-e az állatkiállítást ez évben rendezni és óhajtja-e azt esetleg más kiállítással egybekapcsolni.

— **Kedélyes estély.** Szép társaság gyűlt össze márcz. 30-án este Medveczky József gyógyszerész vendégszerető házában. A házinő tisztét a háziur testvére Horanszky úrnő szeretetreméltóan töltötte be. Volt tánc, thea, pezsgő, kitünő szolnoki zene s mindezekhez jó kedv, mely a társaságot kiváló kiviradttig tartotta össze. A kedélyes mulatságoknak ugy halljuk folytatása is lesz.

— **A napszamosok között** valóságos szocialis természetű mozgalom van — írja a „Békés“ az egész vármegye területén, mely, ha nincs is szoros összefüggésben a gyári szocialista mozgalommal, de jelszavai sok tekintetben azonosak vele, amennyiben a napszamosok is munkaidő maximumot nagyobb napszámjajukat követelnek. A vezetés ugy látszik egy kézben koncentrálódik és mint gyári munkásoké a gyártulajdonosok, ugy a napszamosoké elő sorban a gazdag földmivesek ellen irányul. Munkás körök alakultak már a megye több községében és Gyulán is megakarják kísérteni. — Most még csak egy alapszabály minta fog a napszamosok között közlében, de a mozgalom széles körökben hódít, úgy hogy a rendőrkapitány intervenczióját is magára vonta már. Nálunk Szarvason eddig ezen mozgalom nem mutatkozott s hiszük a mi józan népünk ilyenekre nem is hajlandó.

— **Figyelmeztetés a postacsomagok feladására** vonatkozólag. Folyó április hó elsejétől fogva a postai csomagok egyes posták által nem lesznek a szállító levél alapján más postákhoz rovatolva, s így a szállító levél elkülvitve kezeltetik a csomagtól egész a kézbesítő hivatalig hol csak a csomag címével összehasonlítottak. Ezen okért a csomag feladásánál különösen ügyelni kell arra, hogy a cím teljesen kiírassék s meg egyezze a szállító levél teljes címével. A csomag címetét pecsétviaszszal felragasztani nem szabad, azt közvetlen borítékra kell írni. A csomag tartalmát tényleg meg kell nevezni.

— **Halálozás.** Főgymnasiumunk egyik jó növendéke husvét előtt haza utazott B.-Csabára, onnan azonban az ünnepek után nem tért vissza. A szülők azt jelentették, hogy súlyos beteg. Tegnap vettük a következő gyászjelentést, mely már halálát jelenti: Hajós Pál és neje szül. Urbán Antónia ugy saját, valamint kiskorú gyermekük Etelka és számos rokon nevében mély fájdalommal telt szívvel jelentik felejthetetlen jó fiuk, illetve testvérnek és rokonnak H a j ó s K á r o l y V. gymn. tanulóknak, f. hó 3-án hajnali 1 órakor, rövid szenvedés után életének 17-ik évében történt gyászos elhunytát. A drága halott hült tetemei a róm. kath. egyház szertartása szerint f. hó 4-én d. u. 3 órakor a Szechenyi-liget melletti r. kath. sírkertben fognak örök nyugalomra tetetni. A engedtelő szent mise áldozat folyó hó 5-én d. e. 8 órakor a b.-csabai r. kath. aoyaszentegyházban fog az ezek urának bemutatattatni. B.-Csaba, 1891. április 3. Béke lengjen a korán elhunyt hamvai felett! A helybeli ötöd osztálybeli tanuló ifjuság, tanulótsárai díszes koszorút tetettek az elhunyt ifjú ravatalára.

— **Eljegyzés.** ifj. D ö r g ö Dániel, a régiebb időben köztevékenységéről általánosan ismert és mindenkor kiváló becsülésben álló id. Dörgő Dániel tekintélyes földbirtokosnak gazdasági középiskolát végzett fia jelenleg huszár-önkéntes tegnap este tartotta eljegyzését öz. dr. Szűcs Imréné szül. Dörgő Róza urné szellemes és bájos leányával Erzsikével. Szívesen és őszintén gratulálunk az ifjú jegyeseknek!

— **Házasság.** Grimm Lajos gyomai fiatal gazdálkodó folyó hó 26-án délután esküdtött örök hűséget Haasz Soma orosházi ügyvéd bájos és kedves leányának Arankának. A boldog ifju pár fogadja legjobb szerencsekívánatunkat.

— **Az ártézi kút.** A facsövezés az ártézi kútnál be van fejezve, most már csak a felépítmény van hátra, mely még e tavasz folytán szinte el fog készülni. A kút medenczjét Ceres istennő érzezből öntött szobra fogja díszíteni.

Irodalom és művészet.

A sajtó ítélete. Lapunk szerkesztője által rajzolt és kiadott „Szarvas város térképéről a „Békés“ című megyei lap a következőket írja: „Szarvas város térképét adta ki Miháfi József szarvasi ág. ev. főgymn. tanár. A térkép Szarvas városa kataszteri felmérése alapján a kataszteri parcellák szoros megtartásával van szerkesztve s csupán a beltelkeket öleli fel. A kiállítás-meglepleben tiszta s szép.

A „Szarvas és Vidékében“ a következőket olvasuk a kiadott térképről: „Miháfi József főgymn. tanár Békésmegye térképének s több jelesen szerkesztett föl d.

rajzi kézikönyvnek szerzője, kiadta Szarvas város térképét igen tetszetős és díszes kiállításban. Talán nem tulozunk, midőn azt állítjuk, hogy az érdemes szerzőnek ez valamennyi műve között a legsikerültebb alkotása. A város háziorait s a környező szántóföldeket világos áttekintésben feltüntető helyrajz körzetében Szarvas városnak három időkorából (XVII. XVIII. század s jelenkor) felvett sikerült látképei művészi kivitelben díszlenek egyaránt dícsérve a tervezőt s az Eberle-féle bécsi műintézetet. A térkép ára 1 forint. Kapható a szerzőnél Szarvason.“

Közgazdaság.

A tyuktenyésztés haszna.*

— Azt mondjátok, hogy számítsam hát ki, mi hasznot adhat a tyuktenyésztés? Hát hogy meggyőzzenek benneteket arról hogy valóban érdemes azzal okszerűen foglalkozni, számokban is kitudom én azt nektek mutatni, habár elég bizonyíték lehetne már az is, hogy én hatod magammal ebből éltem, gyermekemet ebből neveltem s végre ebből még félre is tudtam öreg napjaimra valamit tenni.

Vegyünk tehát a könnyebb számítás végett csak egy darab tyukot számításunk alapjául. Egy drb. tyuk egyre másra tojhat éven át 120-140 tojást, ebből 22 darabot kikölteünk, melyek után legalább 18 db. csirkét felnevelhetünk, a többi tojást pedig 1 1/2 frt középáron elárusítjuk.

A 18 drb. csirkéért — ha úgy tartjuk és gondozzuk miként fentebb mondtam, kapunk darabonként 30 krt s ez összesen tesz 5 frt 40 kr. A 100 drb. tojásért 1 1/2 frtjával 1 frt 50 kr. összesen 6 frt 90 kr.

No most már tudnunk kell, hogy mibe kerül egy darab tyuknak a tartása egész éven át s miután mindenféle eleséget, a miket a tyuk tartására ajánlottam, fel nem számíthatunk, veszek csak egy féle gabonát és pedig árpát, mert ez legjobban megfelel egy közép árnak s ennél értékesebb gabonát sem nem szoktunk, sem nem szükséges tyukféleknek adni. Kell tehát nyolc hónapra azaz martius 1-től november elsőig 240 napra, a mely időközben a tyuk ugy füvel, mint fergeket, bogarakat bőven talál, naponként 1/10 liter árpa azaz 0-24 A négy téli hónapra, midőn már csak is elvéve talál egy két elhullott szemet a takarmány hordásnál vagy a trágya dombon, kell naponként 1/10 liter, azaz 0-24. kell tehát összesen 0-48.

Ennek ára közép számítás szerint 3 frt 40 kr-ra véve egy hektoliter árpát 1 frt 64 kr. Számítsunk még a kakas tartásból az egy tyukra eső kiadás, továbbá az ol. meszelés, takarítás és egyéb kiadásokra 1 frt 26 kr. összesen 2 frt 90 kr.

Már most ha ezen kiadást levonjuk a 6 frt 90 kr. bevételből, tiszta jövedelmül mutatkozik 4 frt.

De miután nagyobb tenyészeteknél segítség is kell, ólra is szükség van, olykor betegség vagy nagyobb döglelet is sújthatja a tenyésztőt, hajlandó vagyok egy drb. tyukra még forintot számítani le kiadás címén, s még így is marad 3 frt tiszta jövedelem egy-egy tyuk után.

Ugy hiszem mindannyian belátjátok, hogy egy kis gondosság, utánlátás és fáradsággal a baromfi tenyésztés ezen egy ága is oly szép jövedelmet hoz, a melyet kicsinyleni nem szabad!

— Mind szép ez édes nénémasszony és azt hiszem hogy a kit így meggyőznek, felvilágosítanak és betanítanak, miként nénémasszony minket az nem is fog kénsit tanácsait követni, s családja jólétét ez uton is előmozdítani, de legyen szives még arról is felvilágosítani bennünket hogy mi: ő betegségek szoktak a tyukok között pusztítani, s mi módon lehet azokat kikerülni vagy orvosolni mert láttam én már sokszor, hogy egyik, másik majorban százával hullott et az apró jószág. s akkor oda van a haszon!

— Jól mondd edes hugom ámde mielőtt felelnék kérdésedre, azt kérdelem én tőled, hogy az atyádnál — a ki birkás gazda nem szokott olykor a birkák közül elhullani egy-kettő?

— Hej! dehogy nem: a mult nyáron mtdőn az a nagy szárazság és foróság jár több száz darab hullott el vérből.

No látod edes lányom, az pedig értékesebb ám mint egy tyúk vagy kacsa! Döglök olykor a szarvasmarna de még a drágább lovak közül is s végre mi lelkes állatok is megha'unk egyszer. Hanem annyit mondhatok, hogy nálam hosszú időközön át soha sem fordult, e' az ugynevezett baromfi dög, és pedig megvagyok győződve, hogy ez nem véletlenből történt, de megövelt gondosságom a rendes és rendszeres táplálás és folyton előlük levő friss tiszta víz!

* Zinszky István „A házi szárnyasok okszerű tenyésztése“ című műből mutatvány.

Felelős szerkesztő: Miháfi József.

Nyiltter.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szek.

H. H.-nek

a közlött jelszó alatt poste res tante levele van.

